

19.02.2019

610/6/99-99-15-03-02-15/ПК

Податкова консультація

Державна фіскальна служба України розглянула звернення щодо особливостей складання податкової накладної та, керуючись статтею 52 розділу II Податкового кодексу України (далі – Кодекс), повідомляє.

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, регулюються нормами Кодексу (пункт 1.1 статті 1 розділу I Кодексу).

Відповідно до пункту 44.1 статті 44 розділу II Кодексу для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, регістрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

Як зазначено в зверненні, платником, у зв'язку з невиконанням робіт, повернуто суму авансового платежу особі, яка є правонаступником платника, з яким було укладено договір про виконання робіт.

Відповідно до пункту 187.1. статті 187 розділу V Кодексу датою виникнення податкових зобов'язань з постачання товарів / послуг вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

а) дата зарахування коштів від покупця / замовника на банківський рахунок платника податку як оплата товарів / послуг, що підлягають постачанню, а в разі постачання товарів / послуг за готівку - дата отримання коштів у касі платника податку, а в разі відсутності такої - дата інкасації готівки у банківській установі, що обслуговує платника податку;

б) дата відвантаження товарів, а в разі експорту товарів - дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства, а для послуг - дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку.

Відповідно до пункту 192.1 статті 192 розділу V ПКУ якщо після постачання товарів/послуг здійснюється будь-яка зміна суми компенсації їх вартості, включаючи наступний за постачанням перегляд цін, перерахунок у випадках повернення товарів/послуг особі, яка їх надала, або при поверненні постачальником суми попередньої оплати товарів/послуг, суми податкових зобов'язань та податкового кредиту постачальника та отримувача підлягають відповідному коригуванню на підставі розрахунку коригування до податкової накладної, складеного у порядку, встановленому для податкових накладних, та зареєстрованого в ЄРІН.

Правила складання податкової накладної (у тому числі, заповнення її обов'язкових реквізитів) регулюються статтею 201 розділу V Кодексу та регламентуються порядком заповнення податкової накладної затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2015 № 1307, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26.01.2016 року за № 137/28267, із змінами і доповненнями.

Пунктом 201.1 статті 201 розділу V Кодексу визначено, що на дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису уповноваженої платником особи та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних у встановлений Кодексом термін.

З урахуванням вищезазначеного, а також норм пункту 185.1 статті 185, пункту 187.1 статті 187, пунктів 198.1, 198.2, 198.3 статті 198, пунктів 201.1, 201.7 та 201.10 статті 201 розділу V ПКУ податкова накладна за операцією з постачання товарів/послуг повинна складатися і реєструватися в ЄРПН особою, яка здійснює постачання таких товарів/послуг, на особу, якій здійснюється постачання товарів/послуг, та лише за умови, що така господарська операція мала місце або було здійснено перерахування авансу в рахунок оплати вартості товарів/послуг, постачання яких буде здійснено у майбутніх звітних (податкових) періодах.

Отже, оскільки повернення авансового платежу здійснюється не тій особі, від якої були отримані грошові кошти, підстави для складання розрахунку коригування з метою зменшення податкових зобов'язань відсутні.

Крім того, оскільки в результаті повернення авансового платежу правонаступнику контрагента, не передбачається здійснення операції з постачання ним товарів / послуг, підстави для складання податкової накладної таким правонаступником на дату отримання зазначених грошових коштів також відсутні.

Поряд з цим повідомляємо, що статтею 36 розділу II Кодексу встановлено, що платники податку зобов'язані самостійно декларувати свої податкові зобов'язання та визначити відповідність проведення ними операцій.

Відповідно до пункту 52.2 статті 52 розділу II Кодексу податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.